อบต.นายางกลัก
เลขที่รับ ๑๙๙๗ / ๒๕๖๙
วันที่ ๘ ก.ค. ๒๕๖๙
เวลา ๐๙.๔๒

ที่ อว ๐๖๔๖/ว ๖๔๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
๑๖๗ ถนนชัยภูมิ – ตาดโตน ตำบลนาฝาย
อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ๓๖๐๐๐

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอนำส่ง (รายงานฉบับสมบูรณ์) การวางแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้งในจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๙๐ เพื่อแจ้งให้ทราบและดำเนินการต่อไป

เรียน รายชื่อแจ้งเวียนท้าย

สิ่งที่ส่งมาด้วย (รายงานฉบับสมบูรณ์) การวางแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้งในจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๗๐ – ๒๕๙๐ พร้อม QR-CODE รายงาน จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำขององค์กรผู้ใช้น้ำและเครือข่ายเพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำ ในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ มีระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปีต่อเนื่องนั้น ได้จัดทำ (รายงานฉบับสมบูรณ์) การวางแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้ง ในจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๙๐

ในการนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จึงขอนำส่ง (รายงานฉบับสมบูรณ์) การวางแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้ง ในจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. ๒๕๗๐ - ๒๕๙๐ เพื่อแจ้งให้ทราบและดำเนินการต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอ้อนจันทร์ เคนเหลือม)
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ รักษาราชการแทน
หัวหน้าสำนักปลัด อบต.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สานนท์ ด่านภักดี)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

เรียน นายก อบต.นายางกลัก
- เพื่อโปรดทราบ/พิจารณา
- เห็นควรจึงให้
☑ สำนักปลัด ☐ กองช่าง ☐ กองคลัง
☐ กองสวัสดิการสังคม ☐ กองการศึกษาฯ
☐ กองสาธารณสุขฯ
☑ อื่นๆ ทราบ

(นายอนันตเดช โชตินอก)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนายางกลัก

(นายกฤษ คงเพชรศักดิ์)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนายางกลัก

ศูนย์ประสานงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการน้ำ จังหวัดชัยภูมิ
ID LINE : waterwarcpru
ติดต่อประสานงาน นายสมปอง ประจันบาน ๐ ๙๙ ๘๙๓๑ ๙๒๐

๘ ก.ค. ๒๕๖๙

เรียน รายชื่อแจ้งเวียนท้าย

ตามหนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ อว. ๐๖๔๖/ว ๖๔๔ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ
๒. นายอำเภอเมืองชัยภูมิ
๓. นายอำเภอภูเขียว
๔. นายอำเภอจัตุรัส
๕. นายอำเภอแก้งคร้อ
๖. นายอำเภอเกษตรสมบูรณ์
๗. นายอำเภอหนองบัวแดง
๘. นายอำเภอบำเหน็จณรงค์
๙. นายอำเภอบ้านเขว้า
๑๐. นายอำเภอหนองบัวระเหว
๑๑. นายอำเภอคอนสาร
๑๒. นายอำเภอคอนสวรรค์
๑๓. นายอำเภอเทพสถิต
๑๔. นายอำเภอบ้านแท่น
๑๕. นายอำเภอภักดีชุมพล
๑๖. นายอำเภอเนินสง่า
๑๗. นายอำเภอซับใหญ่
๑๘. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
๑๙. นายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ
๒๐. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่ายหมื่นแผ้ว
๒๑. นายกเทศมนตรีตำบลลาดใหญ่
๒๒. นายกเทศมนตรีตำบลโคกสูง
๒๓. นายกเทศมนตรีตำบลชีลอง
๒๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง
๒๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเล่า
๒๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านค่าย
๒๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยบง
๒๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาฝาย
๒๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดตุ้ม
๓๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่
๓๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง
๓๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหินโงม
๓๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยต้อน
๓๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุ่งคล้า
๓๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาแซง
๓๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาเสียว
๓๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสำราญ
๓๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่
๓๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซับสีทอง

(ต่อ)

๔๐. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเพชรภูเขียว
๔๑. นายกเทศมนตรีตำบลภูเขียว
๔๒. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแก้ง
๔๓. นายกเทศมนตรีตำบลธาตุทอง
๔๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเพชร
๔๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน
๔๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดยม
๔๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด
๔๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโอโล
๔๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผักปัง
๕๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคอนไทย
๕๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกวางโจน
๕๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองตูม
๕๓. นายกเทศมนตรีตำบลเกษตรสมบูรณ์
๕๔. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเป้า
๕๕. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเดื่อ
๕๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหัน
๕๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพนงาม
๕๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า
๕๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนทอง
๖๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป้า
๖๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดเลาะ
๖๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านยาง
๖๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนกอก
๖๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระโพนทอง
๖๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านบัว
๖๖. นายกเทศมนตรีตำบลแก้งคร้อ
๖๗. นายกเทศมนตรีตำบลนาหนองทุ่ม
๖๘. นายกเทศมนตรีตำบลหนองสังข์
๖๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสามหมอ
๗๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่ามะไฟหวาน
๗๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแก้ง
๗๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหลุบคา
๗๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกุง
๗๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนองทุ่ม
๗๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่
๗๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
๗๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเก่าย่าดี
๗๘. นายกเทศมนตรีตำบลจัตุรัส
๗๙. นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวโคก

(ต่อ)

๘๐. นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวใหญ่
๘๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก
๘๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลละหาน
๘๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดน้ำใส
๘๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส้มป่อย
๘๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวโคก
๘๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโดน
๘๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวบาน
๘๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขาม
๘๙. นายกเทศมนตรีตำบลคอนสวรรค์
๙๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์
๙๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกมั่งงอย
๙๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก
๙๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม
๙๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
๙๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางหวาย
๙๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสำราญ
๙๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องสามหมอ
๙๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยไร่
๙๙. นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวแดง
๑๐๐. นายกเทศมนตรีตำบลหลวงศิริ
๑๐๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุดชุมแสง
๑๐๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
๑๐๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง
๑๐๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าใหญ่
๑๐๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำวัวแดง
๑๐๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังชมภู
๑๐๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนางแดด
๑๐๘. นายกเทศมนตรีตำบลคอนสาร
๑๐๙. นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งลุยลาย
๑๑๐. นายกเทศมนตรีตำบลห้วยยาง
๑๑๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งนาเลา
๑๑๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพระ
๑๑๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงกลาง
๑๑๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง
๑๑๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ
๑๑๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสาร
๑๑๗. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเขว้า
๑๑๘. นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งทอง
๑๑๙. นายกเทศมนตรีตำบลลุ่มลำชี

(ต่อ)

๑๒๐. นายกเทศมนตรีตำบลตลาดแร้ง
๑๒๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโนนแดง
๑๒๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา
๑๒๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชีบน
๑๒๔. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแท่น
๑๒๕. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเต่า
๑๒๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น
๑๒๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสามสวน
๑๒๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระพัง
๑๒๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองคู
๑๓๐. นายกเทศมนตรีตำบลเทพสถิต
๑๓๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวะตะแบก
๑๓๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยายจิ๋ว
๑๓๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนายางกลัก
๑๓๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งนก
๑๓๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่
๑๓๖. นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวระเหว
๑๓๗. นายกเทศมนตรีตำบลโคกสะอาด
๑๓๘. นายกเทศมนตรีตำบลห้วยแย้
๑๓๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเฆ่
๑๔๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโสกปลาดุก
๑๔๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง
๑๔๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเจาทอง
๑๔๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมทอง
๑๔๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเจียง
๑๔๕. นายกเทศมนตรีตำบลบำเหน็จณรงค์
๑๔๖. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเพชร
๑๔๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเริงรมย์
๑๔๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชวน
๑๔๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวทะเล
๑๕๐. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านเพชร
๑๕๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตาล
๑๕๒. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะมะนาว
๑๕๓. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกเพชรพัฒนา
๑๕๔. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะฮาด
๑๕๕. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาเนิน
๑๕๖. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองฉิม
๑๕๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรังงาม
๑๕๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตะโกทอง
๑๕๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่

(ต่อ)

๑๖๐. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่ากูบ
๑๖๑. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
๑๖๒. อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
๑๖๓. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานชัยภูมิ
๑๖๔. ผู้อำนวยการสำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๑๖๕. ประธานขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดชัยภูมิ
๑๖๖. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ
๑๖๗. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ
๑๖๘. พลังงานจังหวัดชัยภูมิ
๑๖๙. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดชัยภูมิ
๑๗๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ
๑๗๑. เกษตรจังหวัดชัยภูมิ
๑๗๒. โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชัยภูมิ
๑๗๓. ท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
๑๗๔. หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ
๑๗๕. ผู้อำนวยการสถานีอุตุนิยมวิทยาชัยภูมิ

(รายงานฉบับสมบูรณ์)

การวางแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้งในจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2570-2595

โดย

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

สนับสนุนโดย

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

พ.ศ 2569

(รายงานฉบับสมบูรณ์)

การวางแผนบูรณาการป้องกัน

และแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้งในจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2570-2595

บทสรุปผู้บริหาร

จังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำชี มีความสำคัญทั้งด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และการตั้งถิ่นฐานของประชาชน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ที่เผชิญปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งซ้ำซากมาอย่างต่อเนื่องจากหลายปัจจัยร่วมกัน ทั้งความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ลักษณะภูมิประเทศที่มีทั้งที่ราบลุ่ม พื้นที่ราบสูง และพื้นที่ภูเขา ตลอดจนข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำที่ยังไม่เชื่อมโยงอย่างเป็นเอกภาพ ผลจากปัญหาเหล่านี้ทำให้หลายพื้นที่ของจังหวัดประสบทั้งน้ำท่วมขังในฤดูฝนและขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง ส่งผลกระทบโดยตรงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน พื้นที่เกษตรกรรม ระบบเศรษฐกิจท้องถิ่น และคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวมของจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้มี 2 ประการหลัก ได้แก่ 1) จัดทำแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้งในระดับจังหวัด และ 2) จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและการป้องกันน้ำแล้งในระดับจังหวัดชัยภูมิไปสู่ความมั่นคงด้านน้ำอย่างเป็นรูปธรรม

ขอบเขตการศึกษาของจังหวัดชัยภูมิ มีพื้นที่ประมาณ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,986,429 ล้านไร่ ครอบคลุมทั้ง 16 อำเภอ 124 ตำบล และ 1,619 หมู่บ้าน ซึ่งมีประชากร รวมประมาณ 1,103,846 คน และมีประชากรในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 426,206 คน และมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ 1,511 คน โดยกลุ่มเป้าหมายมีการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายตามเกณฑ์ความพร้อมของแหล่งน้ำ

ระยะเวลาดำเนินการ ใช้เวลาทั้งหมด 395 วัน ตั้งแต่เดือน วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ถึงเดือน วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2569

ผลที่ได้รับ (OUT PUT OUTCOME) เพื่อตอบเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ น้ำมั่นคง ไม่ท่วม ไม่แล้ง ผลจากกระบวนการดำเนินงานตามโครงการภายใต้กรอบการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำในระดับจังหวัดชัยภูมิ หรือที่เรียกสั้นๆว่า“น้ำระดับจังหวัด” โดยการรวบรวมสภาพปัญหาและความต้องการด้านน้ำจากทุกอำเภอ การพัฒนาโครงการและรวบรวมโครงการพัฒนาด้านน้ำจากทุกอำเภอ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาด้านน้ำ การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของโครงการพัฒนาด้านน้ำ เวทีการสังเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของโครงการฯ การจัดทำแผนบูรณาการด้านน้ำของจังหวัดชัยภูมิ และจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเข้าระบบ TWP. เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม-น้ำแล้ง ของจังหวัดชัยภูมิ กระบวนการในเบื้องต้นคาดว่าจะเป็นแนวทางให้เกิดต้นแบบ การวางแผนแบบองค์รวม หรือการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านน้ำ ไม่ท่วม ไม่แล้ง ในจังหวัดชัยภูมิ

จากการศึกษาสภาพทั่วไปของจังหวัดชัยภูมิ พบว่า จังหวัดมีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลาย ทั้งพื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ราบสูง และพื้นที่ภูเขา ส่งผลให้บางพื้นที่มีศักยภาพในการกักเก็บน้ำและทำการเกษตรได้ดี ขณะที่บางพื้นที่กลับเปราะบางต่อการขาดแคลนน้ำและน้ำท่วมขัง จังหวัดชัยภูมิ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ประมาณ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,986,429 ล้านไร่ ครอบคลุม 16 อำเภอ 124 ตำบล และ 1,619 หมู่บ้าน มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้นเขตสะวันนา มี 3 ฤดูกาล อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.0 องศาเซลเซียส และปริมาณฝนเฉลี่ยราว 1,100 ถึง 1,200 มิลลิเมตรต่อปี ซึ่งทำให้ปริมาณน้ำในพื้นที่มีความผันผวนตามฤดูกาลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะช่วงเดือนสิงหาคมถึงตุลาคมที่มักเกิดฝนตกชุกและความเสี่ยงน้ำหลากสูง ส่วนช่วงฤดูแล้ง ตั้งแต่ปลายปีถึงต้นปีถัดไปกลับเผชิญปัญหาน้ำไม่เพียงพออย่างชัดเจน

ในด้านอุทกวิทยา จังหวัดชัยภูมิมีลุ่มน้ำและลำน้ำสำคัญหลายสาย ได้แก่ ลำน้ำชี ลำน้ำพรม ลำน้ำเชิญ ลำคันฉู ลำชีลอง ลำปะทาว และลำสามหมอ ซึ่งเป็นโครงข่ายน้ำหลักที่หล่อเลี้ยงการเกษตร ชุมชน และระบบนิเวศของจังหวัด อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน การลดลงของพื้นที่ป่าต้นน้ำ และการตื้นเขินของแหล่งน้ำธรรมชาติ ทำให้ระบบน้ำตามธรรมชาติเหล่านี้มีประสิทธิภาพลดลง ขณะเดียวกันจังหวัดมีแหล่งน้ำชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลาง รวมความจุ 994.929 ล้านลูกบาศก์เมตร และแหล่งน้ำขนาดเล็กอีก 1.561 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่ความจุ และการกระจายน้ำ ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในบางพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน และพื้นที่สูงที่ต้องพึ่งพาน้ำฝนและน้ำบาดาลเป็นหลัก และยังพบว่า ความต้องการใช้น้ำและปริมาณน้ำ ที่มีอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ ต่อปี จังหวัดชัยภูมิมีความต้องการใช้น้ำรวมทุกวัตถุประสงค์ในปี พ.ศ. 2568 สูงถึง 1,993.458 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี โดยมีความต้องการเพื่อการเกษตรเป็นสัดส่วนหลัก ในขณะที่ปริมาณน้ำต้นทุนรวมที่มีอยู่ทั้งจากน้ำผิวดิน (998.368 ล้าน ลบ.ม./ปี) และน้ำใต้ดิน (785.000 ล้าน ลบ.ม./ปี) รวมกันเท่ากับ 1,783.368 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี จากการเปรียบเทียบ พบว่าจังหวัดชัยภูมิยังคงประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยมีปริมาณน้ำที่ต้องจัดหาเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการถึง 210.09 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

จากตาราง ผลการวิเคราะห์เรียงลำดับสภาพพื้นที่น้ำท่วม พ.ศ. 2554-2567 และภัยแล้ง วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2568 รายอำเภอทั้ง 16 อำเภอ ในจังหวัดชัยภูมิ

พื้นที่น้ำท่วม			**พื้นที่น้ำแล้ง**		
ลำดับ	**อำเภอ**	**พื้นที่น้ำท่วม (ไร่)**	**ลำดับ**	**อำเภอ**	**พื้นที่น้ำแล้ง (ไร่)**
1	เมืองชัยภูมิ	152,467 ไร่ (18.69%)	1	เทพสถิต	364,906.25 ไร่ (66.68%)
2	จัตุรัส	99,504 ไร่ (24.61%)	2	เมืองชัยภูมิ	348,512.50 ไร่ (42.72%)
3	บ้านเขว้า	93,332 ไร่ (27.44%)	3	จัตุรัส	285,681.25 ไร่ (70.65%)
4	คอนสวรรค์	70,781 ไร่ (24.19%)	4	บ้านเขว้า	159,425.00 ไร่ (46.87%)

พื้นที่น้ำท่วม			พื้นที่น้ำแล้ง		
5	เกษตรสมบูรณ์	64,938 ไร่ (8.94%)	5	คอนสวรรค์	145,787.50 ไร่ (49.83%)
6	บำเหน็จณรงค์	50,426 ไร่ (14.40%)	6	บำเหน็จณรงค์	143,950.00 ไร่ (41.11%)
7	ภูเขียว	43,631 ไร่ (8.71%)	7	หนองบัวแดง	141,800.00 ไร่ (10.24%)
8	เนินสง่า	37,255 ไร่ (26.85%)	8	เกษตรสมบูรณ์	90,537.50 ไร่ (12.47%)
9	บ้านแท่น	16,676 ไร่ (8.64%)	9	คอนสาร	90,331.25 ไร่ (14.95%)
10	หนองบัวระเหว	14,617 ไร่ (2.80%)	10	แก้งคร้อ	79,475.00 ไร่ (21.84%)
11	คอนสาร	11,644 ไร่ (1.93%)	11	บ้านแท่น	75,562.50 ไร่ (39.16%)
12	แก้งคร้อ	5,550 ไร่ (1.53%)	12	หนองบัวระเหว	58,887.50 ไร่ (11.28%)
13	หนองบัวแดง	12,875 ไร่ (0.93%)	13	ภูเขียว	58,443.75 ไร่ (11.66%)
14	ซับใหญ่	615 ไร่ (0.58%)	14	เนินสง่า	127,231.25 ไร่ (91.70%)
15	เทพสถิต	911 ไร่ (0.17%)	15	ซับใหญ่	90,356.25 ไร่ (84.54%)
16	ภักดีชุมพล	6 ไร่ (0.10%)	16	ภักดีชุมพล	82,987.50 ไร่ (23.69%)
รวม		675,228 ไร่	**รวม**		2,343,875.00 ไร่

ที่มา : ศูนย์อัจฉริยะด้านน้ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พ.ศ. 2569

จากการวิเคราะห์เชิงพื้นที่และการรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน พบว่าปัญหาที่สร้างผลกระทบรุนแรงมากที่สุดกลับไม่ใช่ปัญหาน้ำท่วมแต่เป็นปัญหาในช่วงฤดูแล้ง ทำให้มีผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมรวมไปถึงระบบนิเวศต่าง ๆอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อเรียงลำดับตามความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาพบว่าอำเภอที่ควรได้รับการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนมากที่สุด (จากมากไปหาน้อย) ได้แก่ อำเภอเนินสง่า อำเภอซับใหญ่ อำเภอจัตุรัส อำเภอเทพสถิต และอำเภอเมือง ซึ่งเป็นอำเภอ ที่มีพื้นที่ทางการเกษตรที่มีการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอยู่เป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับจังหวัดได้กำหนด วิสัยทัศน์ว่า “จังหวัดชัยภูมิมีความมั่นคงด้านน้ำ ไม่ท่วม ไม่แล้ง” พร้อมกำหนดพันธกิจสำคัญ ที่มุ่งเน้น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) น้ำมั่นคง 2) น้ำไม่ท่วม 3) และน้ำไม่แล้ง โดยมุ่งพัฒนาระบบกักเก็บน้ำ ระบบระบายน้ำ ระบบกระจายน้ำ และระบบบริหารจัดการในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ เพื่อรองรับ ความต้องการใช้ น้ำของภาคประชาชน ภาคเกษตร และภาคเศรษฐกิจของจังหวัดอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ แผนยังได้กำหนดกล ยุทธ์หลัก 6 ด้าน ได้แก่ 1) การแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง 2) การบริหารจัดการน้ำ 3) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค 4) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย 5) การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และ 6) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ดังนั้นอำเภอที่มีความเดือดร้อนจึงควรได้รับการแก้ไขเพื่อบรรเทาปัญหาด้านภัยแล้งให้ลดลงในทุกปีต่อไป

จากตาราง ผลสรุปการเสนอชุดโครงการ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว โดยกำหนดกรอบระยะเวลาเป็น ระยะสั้น 3–5 ปี ระยะกลาง 5–10 ปี และระยะยาว 10–25 ปี ที่สอดคล้องกับปัญหาเชิงพื้นที่อย่างชัดเจนตามกลยุทธ์ 6 ด้าน โดย จัดลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย

ลำดับ	อำเภอ	โครงการ			รวมโครงการ
		ระยะสั้น	ระยะกลาง	ระยะยาว	
		1-5 ปี	5-10 ปี	10-25 ปี	
1	เมืองชัยภูมิ	10	17	24	51
2	แก้งคร้อ	10	14	24	48
3	ภูเขียว	13	15	19	47
4	บ้านเขว้า	9	14	21	44
5	บำเหน็จณรงค์	10	13	20	43
6	เกษตรสมบูรณ์	9	10	23	42
7	จัตุรัส	6	11	18	35
8	เนินสง่า	7	7	12	26
9	คอนสวรรค์	6	8	11	25
10	หนองบัวแดง	6	6	11	23
11	บ้านแท่น	5	5	6	16
12	คอนสาร	4	2	6	12
13	หนองบัวระเหว	4	3	4	11
14	ภักดีชุมพล	4	3	4	11
15	ซับใหญ่	4	1	2	7
16	เทพสถิต	2	1	3	6
รวม		109	130	208	447

ที่มา : ศูนย์อัจฉริยะด้านน้ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พ.ศ. 2569

โดยสรุปผล จากโครงการการวางแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมน้ำแล้งจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2570–2595 ซึ่งมุ่งตอบเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “น้ำมั่นคง ไม่ท่วม ไม่แล้ง” ได้ดำเนินการรวบรวมสภาพปัญหาและความต้องการด้านน้ำจากทั้ง 16 อำเภอ วิเคราะห์ข้อมูลด้านอุทกวิทยา พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม–น้ำแล้ง และศักยภาพแหล่งน้ำของจังหวัด ตลอดจนพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญของโครงการด้านน้ำผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ส่งผลให้เกิดแผนบูรณาการด้านน้ำระดับจังหวัดที่ มีทิศทางชัดเจน สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่และสามารถเชื่อมโยงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเข้าสู่ระบบ TWP. ได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ จังหวัดได้กำหนดวิสัยทัศน์ “จังหวัดชัยภูมิมีความมั่นคงด้านน้ำ ไม่ท่วม ไม่แล้ง” พร้อมกำหนดกลยุทธ์สำคัญ 6 ด้าน และจัดทำโครงการ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว รวมทั้งสิ้น 447 โครงการ เพื่อพัฒนา

ระบบกักเก็บน้ำ ระบบระบายน้ำ ระบบกระจายน้ำ และระบบบริหารจัดการน้ำทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ ซึ่งผลจากกระบวนการดังกล่าวคาดว่าจะเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวมในระดับจังหวัด ช่วยลดปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้ง เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ สนับสนุนภาคการเกษตร เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิต่อไป